

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **PETRA s. r. o.**, sídlem Podleská 1546/1a, Praha 10, zastoupená Mgr. Tomášem Pelikánem, advokátem se sídlem Újezd 450/40, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti mezitímnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. KUOK 108060/2023, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zastoupeno JUDr. Ing. Milošem Olíkem, Ph.D., LL.M., FCI Arb, advokátem se sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 23. 1. 2024, č. j. 65 A 87/2023-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o posouzení zákonnosti odnětí vlastnického práva k několika pozemkům, které tvořily součást areálu čerpací stanice nacházející se na silnici I/55 v úseku Olomouc – Kokory. O jejich vyvlastnění za účelem stavby dálnice D55 rozhodl příslušný krajský úřad mezitímním rozhodnutím podle § 4a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (od 1. 1. 2024, kdy nabyla účinnosti novela provedená zákonem č. 465/2023 Sb., zní jeho název zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury), a to za použití zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů. Původní vlastníce vyvlastněných pozemků rozporuje zákonnost mezitímního rozhodnutí zejména proto, že čerpací stanice bez nich nebude

samostatně provozuschopná a nebyly řádně posouzeny jiné varianty trasy dálnice, které by umožnily, aby na ni byla čerpací stanice přímo napojena.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) byla vlastníkem pozemků parc. č. 32/9, parc. č. 1730/60, parc. č. 1730/8, parc. č. 1730/73, parc. č. 1730/74 a parc. č. 1730/75, všech vedených jako ostatní plochy v k. ú. Velký Týnec. Tyto i další pozemky, které jsou nadále v jejím vlastnictví, tvořily zmíněný areál čerpací stanice. Žalovaný rozhodl v záhlaví uvedeném mezitímním rozhodnutím podle § 4a odst. 1 písm. a) bodu 2 liniového zákona a § 24 odst. 3 písm. a) bodu 1 zákona o vyvlastnění o odnětí vlastnického práva stěžovatelky k dotčeným pozemkům ve prospěch osoby zúčastněné na řízení (dále též „vyvlastnitel“). Učinil tak za účelem realizace veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury označené jako „*Dálnice D55, stavba 5501 Olomouc – Kokory*“, konkrétně stavebního objektu „*SO 120 Přeložka silnice III/4353*“. Podle § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění zároveň stanovil vyvlastniteli povinnost zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do 4 let od právní moci tohoto rozhodnutí.

[3] Z mezitímního rozhodnutí a jeho podkladů vyplývá, že i po realizaci stavby má zůstat zachována čerpací stanice, příjezd k ní však nebude přímo z dálnice, nýbrž bude třeba využít přeložku dálnice v jednom nebo druhém směru a k čerpací stanici přijet jednou z původních silnic. Těmi jsou buď silnice I/55, na jejímž úseku přibližně od uvedené čerpací stanice do Olomouce sice bude zbudována dálnice, nicméně zbylá část zůstane zachována, nebo silnice III/4353, která bude dálnici v blízkosti čerpací stanice mimoúrovňově křížovat.

[4] Proti mezitímnímu rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl. Uvedl v něm, že i po realizaci stavby zůstane zachován provoz čerpací stanice, který bude zajištěn přeložkami inženýrských sítí. Některé z nich již v době vydání napadeného rozsudku byly pravomocně povoleny. V mezitímním rozhodnutí nebylo možné uložit vyvlastniteli povinnost tyto přeložky provést, ani mu k tomu stanovit lhůtu. Krajský soud rovněž neshledal podmínky k rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice, které navrhovala stěžovatelka. Nebylo prokázáno zásadní omezení či vyloučení dalšího užívání jejích zbývajících pozemků. I když krajský soud rozumí obavám z ekonomické ztráty, případné složité připojení čerpací stanice na dálnici není skutečností, kterou by stěžovatelka za pomoci marketingových praktik zatraktivňujících řidičům zastavení se právě u její čerpací stanice nebyla schopna překonat. Vyvlastnitel se jí snažil vyjít vstříc prostřednictvím prosklené protihlukové stěny, která umožní, aby na čerpací stanici bylo z dálnice vidět, i umístěním totemu.

[5] Tvrdí-li stěžovatelka, že jí vyvlastnitel v minulosti přislíbil možnost přímého napojení čerpací stanice na rychlostní silnici, tato skutečnost jí nemohla založit legitimní očekávání, kterým by byl žalovaný vázán. Jak zdůraznil krajský soud, nešlo o dlouhodobou ustálenou správní praxi, resp. rozhodovací činnost správních orgánů, která je předpokladem vzniku legitimního očekávání. Krajský soud také přisvědčil závěrům žalovaného týkajícím se existence veřejného zájmu na realizaci dálnice D55 v úseku Olomouc – Kokory. Závěr, že tato veřejně prospěšná stavba dopravní infrastruktury přispěje ke zlepšení dopravní obslužnosti nejen na území Olomouckého kraje, ale i celé České republiky, je třeba číst v kontextu dalších úvah o snížení zatížení místních komunikací obcí nacházejících se na

pokračování

trase stavby a o dostatečně dimenzované dálnici, která je základním předpokladem pro správné fungování logistiky a tím i pro rozvoj společnosti. Mezitímní rozhodnutí se zabývalo i důvody, pro které nebylo možné čerpací stanici přímo napojit na dálnici, ani rozšířit vyvlastnění na celý areál čerpací stanice. Uvedl-li žalovaný, že odejmutí dotčených práv stěžovatelce bude s upřednostněním veřejného zájmu představovat „střední zásah“, tomuto závěru je třeba rozumět tak, že i kdyby pozemky nebyly vyvlastněny, stěžovatelka by je kvůli přeložce silnice, která na nich v budoucnu bude umístěna, nemohla užívat.

[6] Domáhala-li se stěžovatelka přímého napojení na dálnici D55, krajský soud na tuto námitku reagoval poukazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“ nebo „kasační soud“), že ve vyvlastňovacím řízení není prostor pro posuzování, zda existují alternativní varianty řešení stavebního záměru. Stěžovatelka měla námitky vůči trase stavby uplatnit již v územním řízení (např. rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45; lze odkázat i na rozsudek NSS ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 As 181/2023-57). Poukazuje-li stěžovatelka na rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, č. 4118/2021 Sb., podle krajského soudu se dopouští dezinterpretace v něm obsažených závěrů. Tento rozsudek se týkal odlišných skutkových okolností spočívajících v tom, že byla zpracována alternativní projektová dokumentace. Nyní však všechny varianty vycházely z již vydaného územního rozhodnutí z roku 2015. Beze zbytku se proto uplatní závěry, že předmět vyvlastňovacího řízení je vymezen veřejně prospěšnou infrastrukturní stavbou, jejíž parametry jsou závazně stanoveny v územním rozhodnutí.

II. Kasační stížnost

[7] Stěžovatelka napadá uvedený rozsudek kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), navrhuje jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Podle jejího názoru krajský soud i žalovaný postupovali při rozhodování o vyvlastnění v rozporu se základními principy vyvlastňovacího řízení i spravedlivého procesu. Napadený rozsudek i mezitímní rozhodnutí jsou věcně nesprávné, nedostatečně odůvodněné a nepřezkoumatelné.

[8] Pochybení krajského soudu spatřuje stěžovatelka v nesprávném závěru, že její pozemky byly vyvlastněny ve veřejném zájmu. K jeho prokázání nepostačuje poukaz na zákonnou úpravu, která přiznává stavbám dálnic charakter veřejně prospěšných staveb, ani obecné tvrzení, že stavba dálnice zlepší dopravní obslužnost. Není ani zřejmé, co znamená žalovaným konstatovaný „střední zásah“ do zájmů stěžovatelky a jakým způsobem toto hodnocení stanovil. Žalovaný poměruje veřejný a soukromý zájem jen z hlediska možné realizace zamýšlené stavby, aniž by jeho úvahy zahrnovaly jiné varianty řešení. Patří mezi ně přímé napojení čerpací stanice na dálnici, nebo jiné obdobné řešení mající za následek menší zásah do vlastnického práva stěžovatelky, popřípadě varianta rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice. Nelze přehlédnout, že samotná žádost vyvlastnítele o zahájení vyvlastňovacího řízení nenaplňovala zákonem stanovené požadavky, jelikož v ní byl veřejný zájem na vyvlastnění shledáván a prokazován výlučně odkazem na příslušné územní rozhodnutí. Toto pochybení nemohl žalovaný zhojit tím, že sám zjistil veřejný zájem na vyvlastnění. Krajský soud se s touto námitkou nevypořádal dostatečně. Pouze uvedl, že postačuje prostý odkaz na veřejně prospěšný charakter stavby dálnice v žádosti

vyvlastnitele a že případné nedostatky žádosti bez dalšího nevyklučují rozhodnutí o vyvlastnění.

[9] Vyvlastnitel dále neprokázal, že účelu vyvlastnění nelze dosáhnout jiným způsobem. Stěžovatelka nesouhlasí s názorem krajského soudu, že ve vyvlastňovacím řízení nelze posuzovat varianty řešení stavebního záměru, neboť tento prostor byl dán v územním řízení. Varianty, které navrhla, byly dostatečně konkrétní, odkazovaly na existující vyvlastnitelem zhotovenou projektovou dokumentaci a jejich podstatou byly fakticky drobné změny stavebního záměru, které však zásadním způsobem minimalizovaly zásahy do jejích práv. Žalovaný si k posouzení veškerých variant neopatřil dostatečné podklady a nepostupoval v souladu se zásadou materiální pravdy. Možnost přímého napojení čerpací stanice na dálnici zamítl toliko s poukazem na e-mailovou zprávu Ing. M. B., působícího na odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, podle níž „*takto to určitě nelze*“. Takovéto vypořádání ale neobstojí. Žalovaný nedostál judikатурním požadavkům na vysokou kvalitu podkladových materiálů ve vyvlastňovacím řízení. Další využitelnost pozemků a čerpací stanice měl zkoumat nejen s ohledem na zajištění přístupu k nim, ale také vzhledem k širším okolnostem, včetně jejího dalšího podnikatelského užití.

[10] Příslib vyvlastnitele, resp. jím pověřené osoby, že čerpací stanice bude napojena na rychlostní komunikaci podle dokumentace pro územní rozhodnutí z roku 1994, byl důvodem, pro který stěžovatelka ještě při stavbě čerpací stanice rozšířila její původní zamýšlenou výměru, což s sebou neslo zvýšené náklady. Legitimní očekávání, že tento příslib bude dodržen, stěžovatelka vztahuje i k budoucímu rozšíření dopravní infrastruktury zahrnující plánovanou stavbu dálnice.

[11] Vyvlastněním pozemků vznikl nezákonný a závadný stav, neboť jsou na nich umístěny technologie nezbytné pro provoz čerpací stanice, konkrétně vodovodní přípojka a výtlak přípojky splaškové kanalizace k objektu čerpací stanice, stavba tepelného čerpadla a příslušných kolektorů zajišťujících vytápění celého objektu čerpací stanice, splašková kanalizace, odlučovač ropných látek, stacionární zdroj znečištění a další inženýrské sítě. Stěžovatelce proto nezbývá než spoléhat na to, že jí jejich využití umožní vyvlastnitel a že je rovněž dobrovolně přeloží. Nelze vyloučit, že bude po stěžovatelce žádat vydání bezdůvodného obohacení, ať už za užívání těchto technologií, nebo po jejich přeložení za zhodnocení pozemků. Tyto obavy nijak nezmiňuje skutečnost, že provedení některých přeložek již bylo pravomocně povoleno a je k nim zpracována technická dokumentace. Vyvlastnitel nijak nezohlednil provedení přeložek technologií odlučovače ropných látek a stacionárního zdroje znečištění, ani ve vztahu k nim nezpracoval technickou dokumentaci, na jejímž základě by tyto přeložky byly realizovány.

[12] Není předmětem sporu, že žalovaný nemohl v mezitímním rozhodnutí uložit povinnost provést uvedené přeložky technologií. Stěžovatelka však zastává názor, že mezitímní rozhodnutí nemělo být s ohledem na tuto zákonnou limitaci výroků vůbec vydáno. Nemohlo totiž dostatečným způsobem zohlednit vyvlastnění technologií umístěných na vyvlastněných pozemcích, což má zásadní důsledky pro jejich další užívání. Řešením vzniklé situace bylo rozšíření vyvlastnění na všechny pozemky stěžovatelky tvořící funkční areál čerpací stanice. Nejde jen o to, že bez vyvlastněných pozemků a na nich umístěných technologií nebude čerpací stanice samostatně provozuschopná. Bez přímého

pokračování

napojení na stavbu dálnice se od ní odkloní i drtivá většina projíždějících vozidel a z podnikatelského hlediska bude využitelná jen s nepřiměřenými obtížemi. Hrozí, že zůstane bez ekonomického využití, pročez se její další provoz stane likvidačním. I když stěžovatelka navrhla uzavření dohody ve smyslu převedení vlastnického práva k celému areálu čerpací stanice, vyvlastnitel tuto možnost odmítl.

III. Vyjádření žalovaného

[13] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout. K požadavku na vyvlastnění celého areálu čerpací stanice, rozporu vyvlastnění s legitimním očekáváním a nedostatečnému prokázání veřejného zájmu odkázal na příslušné části odůvodnění napadeného rozsudku. K námitce nedostatečného posouzení alternativních řešení dopravního záměru uvedl, že se jimi podrobně zabýval v mezitímním rozhodnutí. Nebylo jeho povinností zkoumat alternativy nad rámec schválené územně plánovací dokumentace a vydaného územního rozhodnutí, nenavrhla-li stěžovatelka žádné konkrétní řešení a nepředložila-li alternativní projektovou dokumentaci zohledňující např. jiné uspořádání stavebních objektů, posunutí účelu vyvlastnění, nebo odlišné řešení nájezdů. Při řešení záměru navíc nelze přehlédnout limity dané okolními stavbami. Jakákoli jiná varianta může představovat zásah do vlastnického práva jiných osob.

[14] Nelze souhlasit se stěžovatelkou, že při přeložení technologií a případném uplatňování nároku na bezdůvodné obohacení je „vystavena na milost“ vyvlastniteli. Žalovaný připomíná, že informace a podklady pro určení stavu, polohy a funkce inženýrských sítí dodala stěžovatelka vyvlastniteli v průběhu přípravy projektové dokumentace pro stavební povolení. Tyto podklady byly v dokumentaci zohledněny. Následně proběhla jednání mezi vyvlastnitelem a stěžovatelkou, na jejichž základě byly dopracovány podrobnosti překládaných sítí a staveb stěžovatelky. O všech skutečnostech byla stěžovatelka informována, na návrhy uzavření smluv o přeložkách inženýrských sítí a vjezdu na čerpací stanici ovšem nereagovala. Kdyby tak učinila, mohla mít zajištěnou realizaci, fungování a převod inženýrských sítí pomocí smlouvy a nemuselo být postupováno vytýkaným způsobem. Stěžovatelka bude moci čerpací stanici samostatně provozovat. Odlučovač ropných látek zůstane umístěn na pozemku parc. č. XA a úprava se bude týkat jen jeho vyústění na pozemku č. 1730/8, které bude směřovat do jiného příkopu. Jde-li o stacionární zdroj znečištění, žalovanému není jasné, co konkrétně takto stěžovatelka označuje.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[15] Osoba zúčastněná na řízení považuje kasační stížnost rovněž za nedůvodnou. Žalovaný se v mezitímním rozhodnutí existencí veřejného zájmu na realizaci stavby dálnice podrobně zabýval. Stěžovatelka naopak netvrdila žádný konkrétní důvod, pro který by stavba dálnice, včetně nezbytných přeložek ostatních silnic s vybudováním mostních objektů, neměla být ve veřejném zájmu. Stěžovatelčin boj proti stavbě je motivován výhradně nedůvodným požadavkem na přímé napojení její čerpací stanice na budoucí dálnici. Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že rozhodným je prokázání veřejného zájmu ve vyvlastňovacím řízení jako celku, a nikoli jen na základě samotné žádosti o vyvlastnění jako prvního úkonu v řízení.

[16] Není obecným pravidlem, že by se ve vyvlastňovacím řízení měly posuzovat případné varianty řešení stavebního záměru. V posuzované věci byla nicméně kvalitně a podrobně prověřena otázka jiného řešení. Bylo tomu tak navzdory tomu, že námitky stěžovatelky byly po celou dobu veskrze obecné, na úrovni laického tvrzení. Mezitímní rozhodnutí odpovídá i přísným požadavkům na prověřování případných alternativních řešení podle rozsudku NSS č. j. 6 As 171/2020-66. Žalovaný zohlednil všechny předestřené varianty řešení, jakož i stávající prostorové uspořádání a vazby na stávající stavby a sídelní útvary, a nemožnost realizace jiné varianty řádně odůvodnil. Napadený rozsudek bezesbytku odpovídá dosavadním judikатурním závěrům.

[17] Namítá-li stěžovatelka porušení legitimního očekávání, nijak tím nereaguje na napadený rozsudek, podle něhož se legitimní očekávání uplatní jen ve vztahu k rozhodování konkrétního správního orgánu, kterým vyvlastnitel není. V roce 1994 se navíc řešilo napojení na silnici I/55, a nikoli dálnici D55. Nemožnost přímého napojení čerpací stanice na dálnici je v poměrech dané lokality dána příslušnými technickými normami. Stěžovatelka nemohla mít žádné legitimní očekávání, že by dané normy nebyly dodrženy.

[18] Krajský soud se dostatečně vypořádal také s námitkou nemožnosti uložení povinnosti provést plánované přeložky technologií. Dosavadní přístup vyvlastnitel i žalovaného vyhodnotil tak, že veškeré technologie nezbytné pro provoz čerpací stanice budou přeloženy. Vyvlastnitel tato přeložení dlouhodobě připravoval, včetně projednání se stěžovatelkou, a požádal o jejich povolení v územním a stavebním řízení, v nichž stěžovatelka mohla uplatňovat svá práva. Zákonná úprava nedává podklad k tomu, aby uložení takovéto povinnosti bylo součástí rozhodnutí o vyvlastnění.

[19] Neobstojí ani námitka, že nebyly zohledněny veškeré technologie, které jsou nezbytné pro řádný provoz čerpací stanice, konkrétně odlučovač ropných látek a stacionární zdroj znečištění. Podle vyvlastnitel popisovala stěžovatelka tyto technologie pouze obecně, případně odkazem na stavební objekty řešené vyvlastnitelem v povolovacích řízeních. S tvrzením o potřebě jejich řešení přišla až na jednání před krajským soudem dne 23. 1. 2024 a následně v kasační stížnosti. Problematika potřebných přeložek byla podrobně řešena na společném jednání mezi vyvlastnitelem a stěžovatelkou ve dnech 2. 11. 2018 a 12. 2. 2020, na nichž stěžovatelka potřebu řešení přeložky odlučovače ropných látek a stacionárního zdroje znečištění nevznesla. Stěžovatelka neuvedla konkrétní tvrzení a důkazy k prokázání umístění těchto technologií.

[20] Pro rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice nebyly splněny zákonné důvody. Prosté a ničím nepodložené tvrzení stěžovatelky o údajné likvidaci ekonomického provozu čerpací stanice, která zůstává připojena na silnici I/55, k tomu nepředstavuje dostatečný podklad. Vyvlastnitel zohlednil hned několik požadavků stěžovatelky, jako je instalování skleněné protihlukové stěny, která umožní viditelnost čerpací stanice, či umístění totemu do výšky 16 m, aby se nedal přehlédnout z obou směrů vybudované dálnice. Danou lokalitou bude díky dálnici projíždět daleko více aut než doposud. Čerpací stanice tak bude atraktivní, viditelná a dobře dostupná pro potenciální zákazníky. Je notorií, že čerpací stanice běžně fungují i bez přímého napojení na dálnici či silnici I. třídy.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[21] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je přípustná, byla podána oprávněnou navrhovatelkou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem. Následně přezkoumal rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i z hlediska možných vad napadeného rozsudku, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatelky proti mezitímnímu rozhodnutí, kterým jí žalovaný podle § 4a odst. 1 písm. a) bodu 2 liniového zákona a § 24 odst. 3 písm. a) bodu 1 zákona o vyvlastnění odňal vlastnické právo k několika pozemkům tvořícím areál čerpací stanice. Stěžovatelka tvrdí, že pro takoveto vyvlastnění nebyly splněny zákonem stanovené podmínky, neboť za situace, kdy má být stavba dálnice provedena v navrhované podobě, nebyl prokázán veřejný zájem na vyvlastnění, ani dostatečně posouzeny možné jiné varianty dopravního záměru. Za takovouto variantu stěžovatelka považuje především přímé napojení areálu čerpací stanice na dálnici, pro které jí má svědčit i legitimní očekávání. Nezákonnost mezitímního rozhodnutí spatřuje také v tom, že následkem vyvlastnění přestane být čerpací stanice samostatně provozuschopná. Bude tomu tak z toho důvodu, že na vyvlastněných pozemcích jsou umístěny technologie nezbytné pro její provoz, jakož i s ohledem na nesnadný přístup k ní, který může vést k její likvidaci. Nedostatečné odůvodnění napadeného rozsudku má podle stěžovatelky za následek jeho nepřezkoumatelnost.

V.a Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Navázal na svou ustálenou judikaturu, v níž jsou blíže vymezeny podmínky, za nichž je rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné (např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným je typicky takové rozhodnutí, ve kterém soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo u něhož není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Nepřezkoumatelnost naopak nelze spatřovat v dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75).

[25] Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka nesprávně spojuje nepřezkoumatelnost závěrů krajského soudu s tvrzeným nedostatečným vypořádáním některých jejích námitek. K těm se kasační soud vyjádří postupně v dalších částech tohoto rozsudku. Na tomto místě postačí konstatování, že napadený rozsudek není v žádné své části nepřezkoumatelný v tom smyslu, že by v dostatečné míře neumožňoval seznat v něm obsažená skutková zjištění a právní závěry.

V.b Přiměřenost vyvlastnění s ohledem na sledovaný veřejný zájem a jiné varianty vedení trasy dálnice

[26] Dále Nejvyšší správní soud v rozsahu námitek stěžovatelky přezkoumal, zda krajský soud v napadeném rozsudku správně posoudil zákonné podmínky vyvlastnění dotčených pozemků. Vyvlastnění představuje zásadní zásah do práva vlastnit majetek, který obстоjí jen za předpokladu, že byl v souladu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod proveden ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu.

[27] Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění *„[v]yvlastnění je přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.“* Podle § 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění *„[s]leduje-li se vyvlastněním provedení změny ve využití nebo v prostorovém uspořádání území, včetně umísťování staveb a jejich změn, lze je provést, jen jestliže je v souladu s cíli a úkoly územního plánování.“* Zmínit je třeba i § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění, který stanoví, že *„[v]yvlastnění lze provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem.“*

[28] Žalovaný vydal v posuzované věci mezitímní rozhodnutí podle § 4a odst. 1 písm. a) bodu 2 liniového zákona, což znamená, že zatím nerozhodoval o výši náhrady za vyvlastněné pozemky. Přípustný zákonem stanovený účel vyvlastnění byl dán s ohledem na to, že stavba *„Dálnice D55, stavba 5501 Olomouc – Kokory“* je veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury ve smyslu § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023, a § 17 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Ve vyvlastňovacím řízení žalovaný zároveň posoudil ostatní podmínky vyvlastnění, včetně toho, zda byl prokázán veřejný zájem na vyvlastnění (§ 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění).

[29] Stěžovatelka rozporuje závěr krajského soudu o splnění podmínek vyvlastnění. Napadenému rozsudku i mezitímnímu rozhodnutí vytýká nedostatečné posouzení veřejného zájmu a nezohlednění možných jiných variant řešení trasy dálnice. Podstata obou námitek nicméně spočívá v tom, že podle stěžovatelky byla nesprávně posouzena nezbytnost vyvlastnění. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že obsah a rozsah vyvlastnění musí být přiměřený účelu, pro který se vyvlastňuje (rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2017, č. j. 2 As 341/2016-41, odst. [13]). Vzhledem k závažnosti následku vyvlastnění, kterým zaniká vlastnické právo dotčeného vlastníka k určité věci, nutno požadavek přiměřenosti vykládat v tom smyslu, že takovýto zásah musí být nezbytný. Vyvlastnění je *„institutem ultima ratio, přicházejícím v úvahu jen tehdy, pokud není jiného východiska“* (rozsudek NSS ze dne 20. 3. 2008, č. j. 6 As 11/2007-77, č. 1582/2008 Sb. NSS).

[30] Krajský soud i žalovaný se při posuzování podmínek vyvlastnění pozemků stěžovatelky zabývaly přiměřeností tohoto zásahu do jejího vlastnického práva. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí Ústavního soudu provedly test proporcionality (přiměřenosti), v němž posuzovaly a) legitimnost cíle, tedy zda omezení základního práva sleduje ústavně aprobovaný cíl, b) vhodnost zásahu neboli jeho způsobilost k dosažení sledovaného cíle (požadavek vhodnosti), c) potřebnost zásahu z hlediska toho, zda sledovaného cíle nelze dosáhnout jiným způsobem, jenž by byl k základnímu právu šetrnější

pokračování

(požadavek potřeby), a d) přiměřenost zásahu v tom smyslu, zda zákonem vyjádřený zájem na dosažení sledovaného cíle při celkovém posouzení převáží nad zájmem jednotlivce, aby nebylo zasaženo do jeho základního práva (požadavek proporcionality v užším smyslu) [srov. ustálenou judikaturu Ústavního soudu ve vztahu k testu proporcionality, počínaje nálezy ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (N 46/2 SbNU 57; 214/1994 Sb.) a ze dne 9. 10. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96 (N 99/6 SbNU 213; 280/1996); z pozdější doby např. nálezy ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16 (N 95/89 SbNU 409; 116/2018 Sb.), bod 73].

[31] Úvaha o tom, zda vyvlastnění sledovalo legitimní cíl, vyžaduje identifikaci veřejného zájmu, jehož má být vyvlastněním dosaženo. Stěžovatelka namítá, že vyvlastnitel v žádosti o vyvlastnění ze dne 8. 7. 2021 veřejný zájem neidentifikoval dostatečně, protože měla být jeho žádost zamítnuta. Nejvyšší správní soud tento závěr nesdílí. Již samotná žádost poukazuje na to, že plánovaná stavba dálnice „*bude zajišťovat v daném regionu komfortní a bezpečné propojení významných regionálních center a dále napojení regionu na dálniční síť České republiky připojením na dálnici D35 u Olomouce a výhledově na dálnici D1 v Přerově, čímž dojde k odvedení tranzitní dopravy z center obcí na této trase*“. Na takto vymezený veřejný zájem odkázal i krajský soud, podle něhož spočíval účel vyvlastnění v zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu kraje a dopravních potřeb celého státu, odvedení nákladní dopravy z center obcí nacházejících se na dotčené trase a celkovém snížení zatížení zmíněných obcí negativními aspekty silniční dopravy. Tomuto vymezení lze přisvědčit. Ztotožnit se lze i s úvahou, že vyvlastnění, jež umožní následnou stavbu dálnice, je prostředkem způsobilým dosáhnout sledovaného cíle. Požadavek vhodnosti je tedy také splněn.

[32] U požadavku potřeby se Nejvyšší správní soud nemohl omezit jen na závěry krajského soudu a žalovaného vyslovené při provádění testu proporcionality. Jejich konstatování, že automobilovou dopravu nelze zcela nahradit jiným typem dopravy a že realizace stavby přispěje ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti osobní i nákladní dopravy a snížení zatížení místních komunikací obcí nacházejících se na trase plánované dálnice, se mívá podstatě tohoto kroku testu proporcionality. Jeho podstatou mělo být posouzení, zda kromě vyvlastnění pozemků v rozsahu navrženém vyvlastnitelem neexistuje s ohledem na okolnosti věci jiná varianta, jak dosáhnout sledovaný legitimní cíl, která by byla ve vztahu k vlastnickému právu stěžovatelky šetrnější.

[33] Krajský soud i žalovaný strukturovali jím provedený test proporcionality tak, že se při posuzování požadavku potřeby omezili na výše uvedené obecné a zjednodušující závěry, které jsou ale spíše vyjádřením účelu vyvlastnění než jeho nezbytnosti. Současně je třeba uvést, že napadený rozsudek i mezitímní rozhodnutí ve svých odůvodněních uvedený požadavek neopomíjí. Nejvyšší správní soud spatřuje jeho vypořádání v jiných částech odůvodnění jejich rozhodnutí, v nichž jsou podrobně rozebrány varianty jiného možného vedení trasy stavby, včetně těch, které by umožňovaly napojení čerpací stanice na dálnici, a to s přihlédnutím k příslušnému územnímu rozhodnutí.

[34] V průběhu vyvlastňovacího řízení byly předestřeny celkem čtyři možné varianty řešení týkající se napojení stavby na čerpací stanici stěžovatelky, a sice a) prostřednictvím křižovatky „T“ na přeložce silnice I/55 přibližně 250 m od křižovatky se silnicí III/4353, b) prostřednictvím okružní křižovatky na přeložce silnice III/4353, c) prostřednictvím

kolektoru napojeného na R55, nebo d) prostřednictvím vybudování odpočívky, jejíž součástí by byla čerpací stanice stěžovatelky. Varianty a) a b) spočívaly v nepřímém napojení čerpací stanice na dálnici, zatímco varianty c) a d) v přímém napojení. Z důvodů, které jsou podrobně rozepsány v mezitímním rozhodnutí (str. 29 až 32) a shrnuty v napadeném rozsudku (body 42 až 45), byla jako nejvhodnější řešení vybrána varianta a). Její upřednostnění je výsledkem komplexního posouzení, které zahrnuje i zohlednění zájmů jiných vlastníků, jejichž vlastnické právo by mohlo být při realizaci některé ze zvažovaných variant dotčeno. Odmítnutí variant přímého napojení naopak není jen následkem neformálního vyjádření Ing. M. B., jak tvrdí stěžovatelka. Jejich realizaci bránil rozpor s požadavky vyplývajícími ze zákona (§ 10 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích) a příslušných technických norem (srov. str. 29 a 30 mezitímního rozhodnutí). Nejvyšší správní soud považuje tyto závěry za přesvědčivé a řádně odůvodněné a pro účely posouzení požadavku potřebnosti za postačující.

[35] V souvislosti s uvedenými závěry je namístě zdůraznit rozdílný účel územního a stavebního řízení a vyvlastňovacího řízení. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem odkazuje na právní názor, že „[k] vyvlastnění může dojít pouze pro účel stanovený zvláštním zákonem. Tímto účelem je v nyní projednávané věci realizace veřejně prospěšné stavby [§ 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění]. Veřejně prospěšná infrastruktura ve smyslu § 4a odst. 1 liniového zákona musí být stavbou dopravní, vodní nebo energetické infrastruktury vymezenou v územním rozvojovém plánu nebo v zásadách územního rozvoje a uvedené v příloze k tomuto zákonu a získává individualizovanou podobu právě v územním a stavebním řízení. Předmět vyvlastňovacího řízení, kterým je odnětí či omezení vlastnického práva za účelem uskutečnění veřejně prospěšné infrastruktury je tak ve značené míře vymezen právě onou veřejně prospěšnou infrastrukturu, jejíž parametry jsou závazně stanoveny v územním rozhodnutí a stavebním povolení. Až na zcela výjimečné situace (jako byla např. ta, o níž rozhodoval Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 6 As 171/2020-66) se tak musí aplikovat ustálená judikatura, že předmětem vyvlastňovacího řízení nemůže být zvažování alternativních variant řešení stavebního záměru; předmětem vyvlastňovacího řízení je primárně posouzení, zda 1) k realizaci konkrétně vymezeného záměru, jehož realizace je účelem vyvlastnění, je nezbytné odnětí či omezení vlastnického práva, 2) v jakém rozsahu má k odnětí či omezení vlastnického práva dojít a 3) jaká má být náhrada za odnětí či omezení vlastnického práva“ (rozsudek NSS ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 As 181/2023, odst. [24]).

[36] Stěžovatelka v žalobě poukázala na rozsudek NSS č. j. 6 As 171/2020-66, v němž bylo vysloveno, že „existence pravomocného územního rozhodnutí [...] nezabývá vyvlastňovací úřad povinností posoudit, zda je možno účelu vyvlastnění dosáhnout jiným způsobem, bez dopadu do práv vyvlastňovaného a dalších osob, nebo s dopady menšími. Rozhodnutí o vyvlastnění tedy vyžaduje mnohem komplexnější posouzení, než pouhé konstatování existence územního rozhodnutí a z něj dovozený veřejný zájem“ (odst. [73] cit. rozsudku). Tento závěr byl vysloven ve věci, v níž tehdejší vyvlastnitel nechal zpracovat tři varianty silničního řešení. Správní orgány se ve vyvlastňovacím řízení těmito variantami nezabývaly, ačkoli mohly vést k závěru, že je možné stavbu provést tak, aby nezasahovala dotčený pozemek vyvlastňovaného. Soud tehdy uzavřel, že nezbytnost vyvlastnění nebylo možné postavit na argumentu existence územního rozhodnutí, aniž by bylo vyhodnoceno takové variantní řešení, které by působilo např. menší míru zásahu do práv dotčených subjektů, to vše při

pokračování

zachování respektu k veřejnému zájmu i soukromým právům (viz též rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2021, č. j. 1 As 176/2019-53, odst. [46]).

[37] V posuzované věci byly splněny požadavky vyplývající z uvedeného rozsudku. Žalovaný postupoval správně, posuzoval-li výše zmíněné čtyři varianty řešení, které již zohledňovaly územní rozhodnutí č. 134/2015, vydané Magistrátem města Olomouce dne 21. 12. 2015, č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem. Žádná alternativní projektová dokumentace zpracována nebyla. Žalovaný dostal také požadavku, že při vyvlastnění je „*nezbytné trvat na vysoké kvalitě podkladových materiálů v řízení o vyvlastnění, ze kterých musí být jednoznačně zřejmý vyvlastňovaný objekt, důvod vyvlastnění a prokázán veřejný zájem*“ (rozsudek NSS č. j. 2 As 341/2016-41, odst. [13]). Stěžovatelka měla možnost uplatnit své námitky v územním řízení, jehož byla účastníkem. V posuzované věci se navíc omezila na pouhý nesouhlas s uvedenou variantou trasy dálnice, který vychází z toho, že neumožňuje přímé napojení čerpací stanice. Nebylo povinností žalovaného, aby domýšlel a zvažoval další možné varianty. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud se řádně vypořádal se žalobní námitkou nedostatečného posouzení variant řešení dopravního záměru. Právní závěry krajského soudu i žalovaného zároveň doplňují test proporcionality, jde-li o požadavek potřeby, a opodstatňují závěr, že nebylo možné zvolit jiné řešení, které by s ohledem na veřejný zájem i práva jiných osob bylo ve vztahu k vlastnickému právu stěžovatelky více šetrné.

[38] V posledním kroku testu proporcionality Nejvyšší správní soud posuzoval, zda veřejný zájem na vyvlastnění pozemků při celkovém posouzení převáží nad zájmem stěžovatelky, aby jí zůstalo zachováno vlastnické právo. Krajský soud správně zhodnotil, že veřejný zájem na vybudování bezpečné, rychlé a dostatečně dimenzované pozemní komunikaci, zajišťující dopravní obslužnost nejen místního, ale i celorepublikového charakteru, v tomto případě převáží nad soukromým zájmem stěžovatelky. Znovu je třeba podotknout, že tento závěr byl učiněn v kontextu všech výše uvedených požadavků vyplývajících z testu proporcionality, které musely být splněny, aby vyvlastněním stěžovatelky nebylo porušeno její ústavně zaručené vlastnické právo. Úvaha žalovaného o „středním zásahu“ měla vyjádřit míru jeho intenzity z hlediska vlastnického práva stěžovatelky, byť se takovéto označení nemusí jevit srozumitelným. Kasační soud uzavírá, že námitky nedostatečného prokázání veřejného zájmu a nedostatečného posouzení alternativ řešení dopravního záměru nejsou důvodné.

V.c Rozpor vyvlastnění s legitimním očekáváním stěžovatelky

[39] Jde-li o tvrzené porušení legitimního očekávání, stěžovatelka pouze opětovně poukazuje na příslib někdejšího zástupce vyvlastnítele učiněný při výstavbě čerpací stanice a týkající se napojení na rychlostní silnici, která měla být zbudována podle dokumentace pro územní rozhodnutí z roku 1994. Tento příslib ovšem nemá ve vztahu k nyní plánované výstavbě dálnice žádný význam a již vůbec jej nelze považovat za projev závazné správní praxe, která by mohla stěžovatelce založit legitimní očekávání (k podmínkám vzniku legitimního očekávání srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS). Stěžovatelka u této námitky nijak nereaguje na její vypořádání krajským soudem. Rovněž zcela přehlíží důvody, pro které přímé

nápojení čerpací stanice na dálnici není možné. Vyvlastnění pozemků stěžovatelky nebylo v rozporu s jejím legitimním očekáváním.

V.d Požadavek na rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice

[40] Stěžovatelka ve vyvlastňovacím řízení požádala o rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice. Tento požadavek odůvodňovala tím, že vyvlastněním pozemků čerpací stanice ztratila samostatnou provozuschopnost. Technologie nezbytné pro její provoz se totiž nacházely na vyvlastněných pozemcích a staly se vlastnictvím vyvlastnítele. Čerpací stanice navíc zůstane z důvodu nesnadného příjezdu bez ekonomického využití a její další provoz se stane likvidačním.

[41] Nejvyšší správní soud ve vztahu k námitce, že byly dány důvody pro požadované rozšíření vyvlastnění, poukazuje na § 3b odst. 8 liniového zákona, který umožňuje rozšířit postup při získávání potřebných práv k pozemku nebo stavbě, jsou-li potřebná pro uskutečnění stavby dopravní infrastruktury, i na právo k pozemku nebo stavbě, které pro uskutečnění této stavby není nezbytné, nebylo-li by v důsledku převodu uvedených práv „*tento pozemek nebo stavbu užívat vůbec nebo jen s nepřiměřenými obtížemi*“. Pro posuzovanou věc má význam také § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění, který stanoví, že „*[n]ení-li možné pozemek, stavbu nebo jejich část, popřípadě právo odpovídající věcnému břemenu užívat bez vyvlastňovaného pozemku, stavby nebo jejich částí či věcného břemene buď vůbec nebo jen s nepřiměřenými obtížemi, lze na ně rozšířit vyvlastnění, jestliže o to vyvlastňovaný požádá, i když není nezbytné k dosažení daného účelu*“. Právě toto ustanovení umožňuje vyvlastňovanému požádat za stanovených podmínek o rozšíření vyvlastnění, a to i při odejmutí práv k pozemkům nebo stavbám pro uskutečnění stavby dopravní infrastruktury (§ 3 odst. 1 liniového zákona).

[42] I když stěžovatelka uvádí důvody, pro které mělo být vyvlastnění rozšířeno, v kasační stížnosti nijak nereaguje na závěr krajského soudu, že dostatečně konkrétní a kvalifikovanou žádost měla uplatnit již ve vyvlastňovacím řízení (k těmto požadavkům viz např. rozsudek č. j. 8 As 222/2021-45, odst. [19]). Prostor pro její uplatnění vyplývá z § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění, podle něhož „*[n]ámitky proti vyvlastnění a důkazy k jejich prokázání mohou být uplatněny nejpozději při ústním jednání*“. Vztažení v tomto ustanovení stanovené zásady koncentrace řízení i na žádost o rozšíření vyvlastnění podle § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění je odůvodněno tím, že tato žádost je ve své podstatě prostředkem ochrany vyvlastňovaného před nepřiměřeným zásahem do jeho vlastnického práva. Takovýto zásah může nastat za situace, má-li vyvlastnění natolik zásadní dopad pro možnost užívání jiného jím vlastněného pozemku nebo stavby, který je srovnatelný s následky vyvlastnění. Je na vyvlastňovaném, aby posoudil, zda chce navzdory uvedenému zásadnímu dopadu zůstat vlastníkem jiného takto dotčeného pozemku nebo stavby. Pakliže tomu tak není, právě uvedená žádost mu umožňuje bránit se ve vyvlastňovacím řízení proti těmto nepřímým následkům. Podle Nejvyššího správního soudu je proto třeba tuto žádost považovat za námitku proti vyvlastnění ve smyslu § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění [srov. rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2006, č. j. 3 As 35/2005-63, č. 880/2006 Sb., který se týkal obdobné zákonné úpravy obsažené v § 110 odst. 3 a § 113 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 30. 6. 2006;

pokračování

k použitelnosti tohoto výkladu i ve vztahu k § 4 odst. 3 a § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění, viz rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 68/2015-32, odst. (27)].

[43] V průběhu vyvlastňovacího řízení stěžovatelka předložila znalecký posudek č. 42-1185/2021, zpracovaný znalcem Ing. P. V. Obsahem tohoto posudku bylo ovšem toliko ocenění celého areálu čerpací stanice, které z logiky věci nemohlo prokázat nemožnost užívání zbylých pozemků ve vlastnictví stěžovatelky. Její tvrzení o možném likvidačním dopadu na provoz čerpací stanice, nebude-li tato přímo napojena na dálnici, nebylo ve vyvlastňovacím řízení nijak konkretizováno ani podloženo důkazními návrhy. Již krajský soud ve svém rozsudku vysvětlil, že stěžovatelka uplatnila tvrzení o nemožnosti užívání zbylých pozemků jen v obecné a ničím nepodložené rovině. Její námitky uplatněné v kasační stížnosti se s tímto důvodem zamítnutí žaloby zcela míjí.

[44] Jde-li o umístění technologií nezbytných pro provoz čerpací stanice na vyvlastněných pozemcích, samotná tato skutečnost nebyla překážkou jejich vyvlastnění. Provoz čerpací stanice lze totiž zachovat prostřednictvím plánovaných přeložek (str. 33 mezitímního rozhodnutí), což nerozporuje ani stěžovatelka. Krajský soud ani žalovaný neshledali, že by provoz čerpací stanice byl znemožněn nebo nepřiměřeně ztížen dočasným stavem, kdy se některé technologie nachází na pozemcích vyvlastnítele. Pro posuzovanou věc nejsou rozhodné hypotetické úvahy o tom, že by vyvlastnitel mohl v budoucnu bránit stěžovatelce v jejich využití nebo uplatňovat nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Pokud se ale nabytím vlastnického práva k pozemkům vyvlastnitel stal také vlastníkem některé z těchto technologií, tuto skutečnost lze zohlednit při rozhodování o výši náhrady za vyvlastnění. Krajský soud při posouzení důvodnosti žádosti stěžovatelky o rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice nepochybil.

VI. Závěr a náklady řízení

[45] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[46] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

[47] Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení podle § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť jí v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem žádné náklady nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uplatnila nárok na náhradu nákladů řízení s ohledem na komplikovanost a historickou spletnost celé kauzy, jakož i na to, že ve věci sleduje dosažení veřejně prospěšného zájmu a že mezitímní rozhodnutí má pro ni značný význam. Kasační soud však tyto okolnosti nepovažuje za důvody zvláštního zřetele hodné, které by opodstatňovaly odlišné rozhodnutí. Posuzovaný spor i přes svou složitost nevybočuje z agendy, k jejímuž řešení byla osoba zúčastněná na řízení zřízena, a lze předpokládat, že k jejímu řešení je dostatečně věcně i personálně vybavena.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2024

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu